

Sayı: 17812098-TİM.AKİB.GSK.TAR.2022/13-86
Konu: Yaş Meyve Sebze Sektöründen Haberler

Mersin, 6/01/2022

DUYURU/E-POSTA

Sayın Üyemiz,

Yaş meyve sektöründe yaşanan Dünya'daki gelişmeleri üyelerimize aktarmak üzere, sektörü yakından ilgilendiren haberlerin tercüme edildiği "Yaş Meyve Sebze Sektöründen Haberler", Aralık ayı haberleriyle hazırlanmış olup, ekte iletilmektedir.

Bilgilerini rica ederim.

Canan AKTAN SARI
Genel Sekreter V.

Ek: Yaş Meyve Sebze Sektöründen Haberler – Aralık 2021 (6 sayfa)

05.01.2022

Yaş Meyve Sebze Sektöründen Haberler

- İklim Değişikliği Nedeniyle Klementin Tehdit Altında
- Hırvat Narenciyesinde Yasaklı Pestisit Tespit Edildi
- Belçika-Avrupa'nın Narenciye Tüketim Başkenti
- Faslı İhracatçıların Nakliye Sıkıntısı
- Belarus, Çeşitli Ülkelerden Gıda İthalatına Ambargo Uyguluyor
- Ukrayna'da Lahana Fiyatları Hızla Yükseldi

TARIM SEKTÖRLERİ ŞUBESİ

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ NEDENİYLE KLEMENTİN TEHDİT ALTINDA

Fransa'nın Korsika adasında yürütülen bir çalışmaya göre, iklim değişikliğinin etkileri klementin cinsi mandalinaların asidik oranının düşmesine neden olabilir.

“France Info” nun raporuna göre, Fransa'nın Korsika adasındaki kamu araştırma enstitüsü Inrae'den uzmanlar, Klementin cinsi mandalinaların 1960'lardan beri asit kaybı yaşadığını ortaya koydu.

Uzmanlar söz konusu değişimi, meyvelerin olgunlaştığı ve hasat edildiği yaz ve sonbahar dönemlerinde sıcaklıkların mevsim normallerinin üzerinde seyretmesine ve beklenmeyen yağışların etkisine bağladı. Öte yandan, asit kaybının meyveyi daha sulu hale getirdiğini ve coğrafi göstergesinin korunması için gereken minimum asit seviyesiyle Korsika Klementlerinin tehdit altında olduğunu belirtti.

San Giuliano'nun araştırma birimi Inrae'de çalışan Olivier Pailly ve Laurent Julhia, meyve üreticilerinin en doğru zamanda hasat yapabilmek için ağaçtaki meyve asiditesindeki değişiklikleri takip etmesi gerektiğini söyledi. Ayrıca yazın sulama yapmanın ve toprağı gübrelemenin de meyvenin asitliğini korumada etkili olduğunu ortaya koydular.

Araştırmalara göre, Klementin yetiştiriciliğinin gelecekte kuzeye doğru hareket etmesi bekleniyor (Akdeniz'den Pyrénées-Orientales'e ve muhtemelen önümüzdeki yıllarda Poitou-Charentes'e).

Kaynak: Fruitnet

Yayın Tarihi: 3 Aralık 2021

<http://www.fruitnet.com/eurofruit/article/187005/climate-threat-to-clementines>

HİRVAT NARENCİYESİNDE YASAKLI PESTİSİT TESPİT EDİLDİ

Birkaç gün önce, komşu ülke Slovenya'ya giden küçük bir Hırvat meyvesi olan Neretva mandalinası içinde yasadışı bir pestisit izleri bulundu. Ziraat Mühendisi Robert Doko durumu şöyle yorumladı: "Duyduğuma göre Hırvat meyvesinde bulunan etken madde bir buçuk yıl önce kullanımdan kalkan klorpirifos etken maddesiymiş". Tarım ve ekonomi analisti Niko Kapoviç, "Üretimdeki pestisit izlerinden bahsedebiliriz, tüketiciler için de çok tehlikeli değil, ancak her durumda böyle şeylerin olmamasına dikkat etmeliyiz" dedi. Hırvat üreticiler ve alıcılar temel olarak, ünlü ve çok sevilen Neretva mandalinasının çoğunlukla Hırvatistan Cumhuriyeti sınırları dışında satılması nedeniyle bu tür olayların tamamen ortadan kaldırılması gerektiği konusunda hemfikir.

Kaynak: Fresh Plaza

Yayın Tarihi: 14 Aralık 2021

<https://www.freshplaza.com/article/9382559/traces-of-banned-pesticide-found-in-croatian-citrus-fruit/>

BELÇİKA-AVRUPA'NIN NARENCİYE TÜKETİM BAŞKENTİ

Tüm narenciye Avrupa'da nereye gidiyor? Avrupa Birliği'nin 2018 Gıda ve Tarım Örgütü rakamlarının gösterdiğine göre ortalama bir Belçikalı en fazla narenciyeyi tüketiyor, yılda yaklaşık 67 kg. Hollanda ise ortalama 27 kilo tüketim ile ortada. Macaristan, Moldova ve Ukrayna'daki insanlar en az narenciye tüketenler.

IN EUROPE

How many kilos of citrus fruit does the average European consume per year?

- ≥40 kg
- 30 - 39 kg
- 20 - 29 kg
- 16 - 19 kg
- 11 - 15 kg
- ≤10 kg
- No data

MAX:	kg
 Belgium	67,22
 Spain	47,76
 Portugal	47,04
MIN:	
 Hungary	5,60
 Moldova	5,69
 Ukraine	7,54

Kaynak: Fresh Plaza-Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Organizasyonu

Yayın Tarihi: 13 Aralık 2021

<https://www.freshplaza.com/article/9382156/belgium-europe-s-citrus-consumption-capital/>

FASLI İHRACATÇILARIN NAKLİYE SIKINTISI

Önde Gelen İki Meyve İhracatçısı, Operasyonlarını Bazı Büyük Lojistik Zorluklarla Başa Çıkmak İçin Uyarladıklarını Söylüyor

Faslı ihracatçılar bu yıl ek lojistik maliyetler ve gecikmelerle mücadele etmek zorunda kaldılar. Pandemiden önce, Agadir merkezli üretici Cooperative Agricole M'brouka'nın Kanada'ya sevk ettiği turuncgillerin yüzde 60'ı soğutuculu kaplarda gönderiliyordu. Ek olarak, ABD pazarı için, 10.000 tonluk ihracat anlaşmasının çoğu, tipik olarak her biri yaklaşık 5.500 palet taşıyan yaklaşık 16 küçük dökme soğutuculu gemiyle gidiyordu. Ancak geçen sezon, bu konvansiyonel gönderiler, soğutuculu kutuların sarmal maliyetini telafi etmek için 7.000 ve hatta 8.000 palete çıktı. M'brouka'nın ticari müdürü Meriem Soulali, geçen hafta düzenlenen canlı bir nakliye komisyonculuğu konferansında, Kuzey Amerika pazarına tedarik hatlarını açık tutmanın yolunun reefer gemi kiralama olduğunu söyledi. "Pandemi başlangıcında sadece Kuzey Amerika'da değil, diğer pazarlarda da toptan satış pazarlarından talep eksikliği ile karşı karşıya kaldık. Bu, özellikle karantina sırasında işimizi etkiledi," diye açıkladı Soulali.

Şirket, klementinler (Nour, Nadorcott/Afourer) ve portakallar (New Hall, Salustiana, W Sanguine, Navel Late, Cambria ve Maroc Late) üretmektedir. Kuzey Amerika'daki müşterileri ABD'de Costco ve Kanada'da Loblaws ve Sobeys'dir. Daha genel olarak, şirket perakendecilerle çok iyi bir iş ilişkisi geliştirmiş ve bu nedenle çoğu sorundan uzaklaşmayı başarmıştır. Aslında, M'brouka'nın işinin yüzde 80'inden fazlası dünya çapında perakende sektörüyle olduğu için - örneğin Polonya (Tesco), Fransa (Casino) ve İsveç'te (ICA ve Axfood) kooperatif pandeminin genel etkisine dayanabildi. Soulali, "Bir endüstri olarak, farklı çalışma alanlarının ayrımı ve fidanlıklarımızın günlük kontrollerini uygulamaya koyma dâhil olmak üzere paketleme tesisindeki tüm sıhhi gereksinimleri takip etmekte hızlıydık" diye ekledi.

Konumsal Problemler

Nakliye komisyoncusu konferansına katılan bir diğer ihracatçı firma, Tanca yakınlarındaki Larache liman kasabasından Rabat ve Kazablanka güzergahında bulunan donmuş meyve üreticisi de olan Messef Maroc'du. Firma, donmuş olarak 18.000 ton çilek ve 1.200 ton yaban mersini ile 500 ton narenciye üretmekte ve hepsi de çeşitli gıda ürünlerinde donmuş meyveleri kullanan Danone ve Nestlé gibi bazı büyük isimli firmalara ürün tedariki sağlamaktadır. Firmanın Lojistik müdürü İmad Elghriss, firmanın taşıyıcıları ihtiyaç duyulan yerde ve zamanda soğutuculu kutuları kullanmaya ikna etmekte zorluklar yaşadığını söyledi. Konteyner taşıyıcılarıyla doğrudan uğraşmaya alışık olduğunu ancak bazen Valencia merkezli özel bir bozulabilir ürün nakliye şirketi olan Martico ile de çalıştığını ekledi. Şirketin işleme

tesislerini ziyareti sırasında “Taşıyıcılarla ilgili büyük bir sorunumuz var” diye açıkladı. “Tesisimize lazım olan kutular teslim edildiğinde, normalde bir konteyneri ödemek ve doldurmak için 30 günümüz olur. Ancak yoğun zamanlarda, Messe m günde dokuz konteynere kadar paketler. Bu sebeple nakliye şirketleri bazı durumlarda daha iyi koşullar sunabilir ve bu da bize 15 günlük bir hareket alanı daha sağlar.”

Tıkanıklık Sorunu

Messe m, Driscoll's ve Felgar'dan taze meyvelerin doğranmadan veya dilimlenmeden önce geldiği ve sonra dondurulduğu bir dondurma tesisi işletiyor. Şirket yakın zamanda ürün yelpazesine ahududuyu ekledi ve gelecek yıl sattığı yaban mersini hacmini ikiye katlamayı planlıyor. Bu yıl, firmanın en büyük zorluğu – soğutuculu kutu tedarik etmekten daha büyük – Kuzey Amerika'daki tıkanıklık oldu ve özellikle Norfolk, Portland ve Seattle limanlarında gecikmelere neden oldu. Elghriss, "Geçen yıl Panama Kanalı üzerinden en uzun yolculuk 62 gün sürdü" diye ekliyor. Transit süresini 31 güne kısaltmak için, bir keresinde Messe m, Seattle'a ulaşmak için Halifax Limanı üzerinden bir rota seçti. Dondurulmuş ürünler için sevkiyat süreleri taze ürünler için olduğu kadar kritik olmasa da, demirde bekleyen bir gemiyle kaybedilen her gün, Messe m'in ithalatçılardan ödeme alması için daha uzun süre beklemesi gerektiği anlamına gelir.

Kaynak: Fruitnet/EuroFruit

Yayın Tarihi: 9 Aralık 2021

<http://www.fruitnet.com/eurofruit/article/187041/transport-trouble-for-moroccan-exporters>

BELARUS, ÇEŞİTLİ ÜLKELERDEN GIDA İTHALATINA AMBARGO UYGULUYOR

Belarus 6 Aralık'ta, Avrupa Birliği (AB), Birleşik Krallık, Norveç, İzlanda, İsviçre, Kuzey Makedonya, Arnavutluk, ABD ve Kanada menşeli gıda ürünlerinin ülkeye ithalatına ambargo uyguladı.

Meyve ve sebzeler (tohum hariç) et, süt ürünleri ve şekerleme ürünleri gibi diğer gıda kategorileri ile birlikte listeye dahil edilmiştir.

700 sayılı Belarus Kararnamesi'nin yayınlanmasının ardından Belarus, 1 Ocak 2022'den itibaren ve 6 aylık bir süre için meyve ve sebze ithalatına kısıtlamalar getirecek.

Belarus ambargosu, AB'den yaklaşık 400 ila 500 bin ton taze ürün ihracatını ilgilendirecek ve başta elma, armut, çilek ve domatesi etkileyecek.

Freshfel Europe, yeni ambargonun tüm Avrupa meyve ve sebze tedarik zincirini ve yaklaşık 300 milyon Avroluk doğrudan işletme değerini etkileyeceğini söyleyerek tepkisini belirtti. Bu yasağın, Sağlık ve Bitki Sağlığı (SPS) engelleri ve artan korumacılığın yanında yeni COVID kısıtlamaları gibi birden fazla faktör nedeniyle baskı altında olan mevcut AB ihracatının yaklaşık %10'una meydan okuduğunu aktardı.

Freshfel Europe Genel Delegatesi Philippe BINARD, "Bir kez daha Avrupa meyve ve sebzeleri uluslararası jeopolitik anlaşmazlıkların rehineleri" dedi.

AB, 16 Milyon Tondan Fazla İthalat İle Dünyanın En Büyük Tek İthalat Pazarı Olmayı Sürdürüyor

Freshfel Europe ayrıca meyve ve sebzelerin uluslararası ticaretine getirilen bu SPS kısıtlamalarını ve pazara erişim koşullarında karşılıklılık eksikliğini de defalarca kınadı. Genel Delege BINARD, taze ürün sektöründe Rusya pazarının yakında yeniden açılmasını istediğini ve son yıllarda AB'nin Rusya'dan Avrupa Birliği'ne salatalık ve domates gibi çeşitli sebze ihracatına tanık olmaya başladığını söyledi.

BINARD, "AB tarafından Rusya'dan ithal edilen hacim hızlı bir büyüme yaşadı ve şu anda 40 bin tona yaklaşıyor. Bunlar ise ağırlıklı olarak AB menşeli tohumlardan yetiştirilen ve Rusya ve Belarus tarafından ambargo listelerinden dikkatle hariç tutulan ürünler." dedi.

Kaynak: Fresh Fruit

<https://www.freshfruitportal.com/news/2021/12/10/belarus-implements-embargo-on-food-imports-from-various-countries/>

UKRAYNA'DA LAHANA FİYATLARI HIZLA YÜKSELDİ

Ukrayna'da lahana fiyatları geçen hafta neredeyse iki katına çıktı. Çoğu yetiştirici ve tüccar, ürünü Kasım ayı sonunda toplu olarak 5 ila 8 Ukrayna Grivnası(UAH)/kg (0,19-0,30\$/kg) arasında değişen fiyatlarla teklif etti, ancak 10 Aralık 2021'de fiyatlar 8-10 UAH/kg'a yükseldi.

Ani yükselişin bir sonucu olarak ithalatçılar komşu ülkelerden alım yapmaya başladılar. Lahana, birçok Doğu Avrupa ülkesinde büyük miktarlarda tüketilen spesifik bir ürün olduğu ve Belarus ve Rusya'daki fiyatları da rekor kırdığından, Ukraynalı ithalatçılar Polonya'dan satın almaya başlamak zorunda kaldılar.

Şu anda, Polonya'dan küçük toptan lahana partileri, 5 UAH/kg'a eşdeğer olan 0.75 Polonya Zlotisi'nden(PLN)satılmaktadır. Büyük bir toptan parti ile daha düşük fiyatlar müzakere edilebilir. Bu nedenle, yüksek kaliteli Polonya lahanası Ukrayna pazarına bu fiyata girebilir. Ayrıca Ukrayna piyasasının katılımcıları fiyatların yükselmeye devam edeceğine inanıyor.

Kaynak: Freshplaza

<https://www.freshplaza.com/article/9382988/cabbage-prices-in-ukraine-up-sharply/>